

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Кафедра світлотехніки і джерел світла

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету ЕОМ

(Поліщук В.М.)

“ 14 ” 11 2014 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Світлотехнічні установки та системи

галузь знань 0507 Електротехніка та електромеханіка

напрямок підготовки 6.050701 Електротехніка та електротехнології

факультет Електропостачання і освітлення міст

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

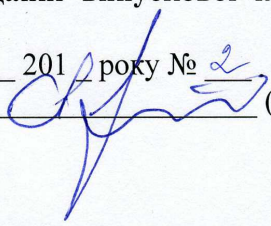

Робоча програма з дисципліни «Світлотехнічні установки та системи» для студентів за напрямом підготовки 6.050701 «Електротехніка та електротехнології».

Розробники: старший викладач кафедри світлотехніки і джерел світла Ляшенко О.М.

Робочу програму схвалено на засіданні випускової кафедри світлотехніки і джерел світла.

Протокол від " 9 " 09 2014 року № 2
Завідувач випускової кафедри (Назаренко Л.А.)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Солнечкін) "14" 11 2014 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014
© О. М. Ляшенко, 2014

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 5,5	Вибіркова	Рік (роки) підготовки	
		4-й	5-й
		Семестр(и)	
		7-й	9-й
Загальна кількість годин – 198	Галузь знань: 0507 Електротехніка та електромеханіка Напрямок підготовки: 6.050701 Електротехніка та електротехнології	Лекції, год.:	
Модулів – 1		30	10
		Практичні, семінарські, год.:	
Змістових модулів (ЗМ) – 2		15	6
		Лабораторні, год.:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 5 самостійної роботи студента – 8,2		Фахове спрямування: Світлотехніка і джерела світла Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Самостійна робота, год.:
	123		176
Індивідуальні завдання:			
54	54		
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ): 1 курсовий проект «Розробка проекту освітлювальної установки (промислової, адміністративної або житлової) будівлі»	Вид контролю:		
	екз.	екз.	

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 38%; для заочної форми – 11 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Світлотехнічні установки та системи» є формування системи теоретичних знань і практичних навичок з проектування освітлювальних установок будівель і споруд.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Світлотехнічні установки та системи» є ознайомлення з нормативними документами для проектування освітлювальних установок, вимогами до світлотехнічної частини проекту ОУ, критеріями вибору освітлювального обладнання, вивчення теоретичних основ розрахунків кількісних і якісних параметрів ОУ; надбання навичок виконання проектів і розрахунків систем освітлення будівель і споруд різного призначення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- нормативні документи для проектування освітлювальних установок, вимоги до світлотехнічної частини установок внутрішнього освітлення, критерії вибору елементів систем освітлення;
- теоретичні основи розрахунків кількісних і якісних параметрів ОУ;

вміти:

- користуватися нормативними документами при розробці світлотехнічних установок
- розв'язувати задачі оптимізації параметрів ОУ
- використовуючи знання технологій проектування та виробництва (застосування або експлуатації) світлотехнічних систем, розраховувати оптимальні параметри цих систем і обґрунтовувати їх проектні рішення.
- застосовувати комп'ютерні технології, сучасні програми для розробки проекту освітлення
- застосовувати методи техніко - економічної і естетичної оцінки для вибору оптимального варіанту освітлення.

мати компетентності:

- здатність проводити попереднє техніко-економічне обґрунтування проектів;
- готовність виконувати розрахунок і проектування систем освітлення відповідно до технічного завдання з використанням засобів автоматизації проектування;
- здатність розробляти проектну і технічну документацію, оформляти закінчені проектно-конструкторські роботи;
- готовність здійснювати контроль відповідності проектів і технічної документації, що розробляються, стандартам, технічним умовам та іншим нормативним документам;.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Світлотехнічні установки та системи

Змістовий модуль 1. Нормування і світлотехнічні розрахунки освітлювальних установок (ОУ)

Тема 1. Мета і завдання нормування ОУ. Принципи, критерії і методи нормування ОУ.

Тема 2. Нормування за видимістю. Порогові характеристики зорового процесу та методи їх вивчення. Видимість та розрізняваність. Урахування спектрального складу випромінювання при нормування світлотехнічних установок. Вибір нормованої фотометричної характеристики.

Тема 3. Нормування кількісних і якісних характеристик освітлення. Структура нормативних документів. Нормування освітлювальних установок за техніко-економічними показниками.

Тема 4. Методи розрахунку кількісних показників ОУ.

Тема 5. Методи розрахунку якісних показників ОУ.

Тема 6. Методи розрахунку розподілу світлового потоку ОУ від різних типів світлових елементів.

Змістовий модуль 2. Проектування ОУ будівель

Тема 7. Об'єм та зміст проектних матеріалів. Оформлення проектів.

Тема 8. Вибір параметрів ОУ будівель різного функціонального призначення.

Тема 9. Методи розрахунку потужності ОУ.

Тема 10. Світлотехнічне програмне забезпечення проектування і розрахунків ОУ.

Тема 11. Методи техніко-економічної оцінки варіантів ОУ. Основні рекомендації з енергозбереження при проектуванні ОУ.

4. Структура навчальної дисципліни «Світлотехнічні установки та системи»

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Світлотехнічні установки та системи										
Змістовий модуль 1. Нормування і світлотехнічні розрахунки освітлювальних установок (ОУ)										
Тема 1.	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Тема 2.	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Тема 3.	12	2	2	2	6	12	1	1	1	9
Тема 4.	15	2	4	2	7	15	1	1	1	12
Тема 5.	15	4	4	2	5	15	1	1	1	12
Тема 6.	15	4	4	4	3	15	1	1	1	12
Разом за ЗМ 1	81	16	18	10	37	81	6	4	4	67
Змістовий модуль 2. Проектування освітлювальних установок будівель										
Тема 7.	12	2	2	1	7	12	0,5	1	1	9,5
Тема 8.	12	2	2	1	7	12	0,5	-	-	11,5
Тема 9.	14	4	4	1	5	14	1	1	1	11
Тема 10.	13	4	2	1	6	13	1	-	-	12
Тема 11.	12	2	2	1	7	12	1	-	-	11
Разом за ЗМ 2	63	14	12	5	32	63	4	2	2	55
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання – курсовий проект										
Курсовий проект	54	-	-	-	54	54	-	-	-	54
Разом за дисципліною	198	30	15	30	123	198	10	6	6	176

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Світлотехнічні установки та системи			
Змістовий модуль 1. Нормування і світлотехнічні розрахунки освітлювальних установок (ОУ)			
1	Дослідження діючої освітлювальної установки приміщення	6	2
2	Дослідження коефіцієнта використання ОУ	6	2
3	Дослідження природного освітлення приміщень	6	-

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 2. Проектування освітлювальних установок будівель			
4	Визначення експериментальним і аналітичним шляхом кількісних характеристик світлового середовища від точкових джерел світла на моделі освітлювальної установки	6	2
5	Експериментальне і аналітичне визначення кількісних характеристик світлового середовища від лінійних джерел світла на моделі освітлювальної установки	6	-
Разом		30	6

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Світлотехнічні установки та системи			
Змістовий модуль 1. Нормування і світлотехнічні розрахунки освітлювальних установок (ОУ)			
1	Принципи нормування. Мета та задачі нормування. Методи та критерії нормування ОУ. Вибір нормованих характеристик ОУ будівлі.	2	1
2	Вибір системи освітлення. Вибір освітленості та коефіцієнту запасу.	2	1
3	Критерії вибору джерел світла і світлових приладів.	2	1
4	Розміщення світлових приладів. Світлотехнічний розрахунок ОУ. Методи розрахунку ОУ.	4	1
Змістовий модуль 2. Проектування освітлювальних установок будівель			
5	Розрахунок показника дискомфорту і показника засліплення	2	1
6	Розрахунок циліндричної освітленості	2	0,5
7	Основні вимоги до оформлення пояснювальної записки та графічного матеріалу	1	0,5
Всього		15	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1			
1	Розробка курсового проекту	54	54
2	Підготовка до лабораторних занять та контрольних заходів	69	122
Усього МІ		123	176

7. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Модуль 1: курсовий проект «Розробка проекту освітлювальної установки (промислової, адміністративної або житлової) будівлі» – 54 години

1 Загальна характеристика об'єкта. Вибір нормованих характеристик і елементів ОУ

2 Світлотехнічний розрахунок ОУ

3 Розрахунок якісних характеристик ОУ

Додаток А Світлотехнічна відомість

Додаток Б Результати світлотехнічних розрахунків в комп'ютерній програмі

8. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язок задач. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

9. Методи контролю

Контрольні роботи. Тестування. Розв'язок задач. Екзамен в письмовій формі за білетами.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Для екзамену

Поточна атестація та самостійна робота											ІЗ (курсний проект)	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
ЗМ 1						ЗМ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
25						25					20	30%	100%
70%													

Для курсового проекту

Хід виконання проекту (роботи)			Оформлення та захист проекту				Сума
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Презентація	Захист проекту	
10	30	20	10	10	10	10	100%
60%			40%				

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73			D
60-63	задовільно		E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

11. Методичне забезпечення

1. Лісна О.І. Конспект лекцій з дисципліни «Світлотехнічні установки та системи» для студентів для студентів 4-5 курсу спеціальності– Світлотехніка і джерела світла). – Х.: ХНАМГ, 2011. – 81 с.

2. Ільїна Н.О., Лісна О.І., Ляшенко О.М. Методичні вказівки до лабораторних і практичних занять з курсу „Світлотехнічні установки та системи” для студентів 4 курсу денної і 5 курсу заочної форми навчання спеціальності Світлотехніка і джерела світла – Х., ХНАМГ, 2007.

3. Ільїна Н.О., Лісна О.І., Ляшенко О.М. Методичні вказівки до курсового і дипломного проектування з курсів „Світлотехнічні установки та системи” і „Проектування, монтаж та експлуатація освітлюваних установок” для студентів 4 курсу денної і заочної форм навчання спеціальності Світлотехніка і джерела світла – Х.: ХНАМГ, 2007

4. Лісна О.І., Ляшенко О.М., Чернець В.С. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни „Світлотехнічні установки та системи” для студентів 4 курсу денної і 5 курсу заочної форм навчання спеціальності

5. Бібліографічний опис документів відповідно до ДСТУ 7.1:2006, запровадженого в дію в Україні 01.07.2007: метод. реком. / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибаківа, О. М. Науменко; відп. ред. П. М. Кузнецов. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ХНАМГ, 2011. – 14 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Кнорринг Г.М., Фадин Н.М., Сидоров В.Н. Справочная книга для проектирования электрического освещения.- С– Пб.: Энергоатомиздат, 1992.
2. Мешков В.В., Епанешников М.М. Осветительные установки.- М.: Энергия, 1972. -360 с.
3. Справочная книга по светотехнике / под ред. Ю. Б. Айзенберга. 3-е изд. перераб. и доп. – М. : Знак, 2006. – 972 с.

Допоміжна

1. Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення : ДБН В.2.5-23:2010 : Мінрегіонбуд України : затв. 15.02.10 : чинний з 01.10.2010. – К. : Мінрегіонбуд України, 2010. – 165 с.
2. Природне і штучне освітлення : ДБН В.2.5 – 28 – 2006 : Держбуд України : затв. 15.05.06 : чинний з 1.10.2006. – К. : Держ. комітет України з будівництва та архітектури, 2006. – 76 с.
3. Правила улаштування електроустановок. Розділ 6. Електричне освітлення. – К: 2006.

13. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>
2. Офіційний сайт компанії Philips / Режим доступу: <http://www.ecat.lighting.philips.ru/>
3. Офіційний сайт фірми Світлові технології. Режим доступу: <http://ltcompany.com/>
4. Сайт розробника програми DIALux [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dialux.de/>

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни .....
(назва)

за напрямом / спеціальністю підготовки .....
(залишіть потрібне)

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямом / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямом / спеціальності)

М.П.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямом / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямом / спеціальності)

М.П.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямом / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямом / спеціальності)

М.П.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року